

PROTOCOL Ziekte, medicijnen en ongevallen GASTOUDEROPVANG 't KASTEEL

Dit protocol geeft richtlijnen over de handelwijze in geval van:

1. Ziekte
2. Medicijngebruik
3. Ongevallen

Als een kind ziek wordt of als er een ongeval plaatsvindt bij de gastouder moet, in overleg met de ouders/verzorgers (vraagouders), vastgesteld worden hoe te handelen. Deze richtlijnen zijn bedoeld voor zowel gastouders als vraagouders.

Ziekte (wanneer wordt een kind als ziek aangemerkt?)

Wij verwachten van de vraagouder(s) dat zij bij ziekte tijdig de gastouder informeren, bij voorkeur de avond voor de opvang en niet tijdens het brengen van het kind.

Een kind mag niet naar de opvang komen, als :

- Koorts hoger dan 38 graden; op basis van het welbevinden van het kind, de extra zorgbelasting voor de gastouder en het collectieve belang. (koorts is een symptoom voor mogelijke infectie. We ren totdat de koorts is gedaald of dat er duidelijk is dat er geen sprake is van een infectie)
- Wanneer de gastouder twijfelt over hoe te handelen wanneer een kind een besmettelijke ziekte heeft dan kan de gastouder het gastouderbureau hierover contacteren.
- 't Kasteel hanteert hierbij de regel om ten alle tijden te handelen in het belang van het zieke kind!
- Een kind 1-op-1 aandacht nodig heeft, voelt zich niet lekker, om wat voor reden dan ook. Er wordt verondersteld dat kinderen zich in een dergelijke situatie thuis het beste op hun gemak voelen en kunnen rusten of beter worden. Daarnaast is het voor de gastouder niet mogelijk een kind een gehele dag of dagdeel 1-op-1 begeleiding te geven. De opvang voor de gezonde kinderen mag geen hinder ondervinden van het zieke kind.
- Hun lichaamstemperatuur duidt op koorts
Bij het bekijken of een kind op de gastouderopvang mag blijven of kan komen, wordt in eerste instantie uitgegaan van de lichaamstemperatuur, maar wordt ook gekeken naar het kind. In principe moeten kinderen met koortsachtige verschijnselen opgehaald worden. Wanneer de gastouder twijfelt kan zij er voor kiezen om de temperatuur van het kind te meten.
- Het kind een besmettelijke ziekte heeft.
Bij besmettelijke (infectie)ziekten worden de richtlijnen van de GGD en/of RIVM gehanteerd.

Kinderen mogen pas weer naar de opvang, wanneer het kind 24 uur koortsvrij is!

Uitzondering hierop is koorts ten gevolge van vaccinatie, en het kind zich verder goed voelt!

Indien je niet weet of een ziekte besmettelijk is, raadpleeg dan de GGD of RIVM website of neem contact op met het gastouderbureau. Op de website van het RIVM (<https://www.rivm.nl/sites/default/files/2019-11/Informatie%20over%20ziektebeelden%20voor%20KDV%2C%20PSZ%20en%20BSO%20-%20april%202018.pdf>) staan de meest voorkomende infectieziekten beschreven.

Besmettelijkheid

bij besmettelijke ziekten wordt in principe de regel gehanteerd dat een kind niet naar het gastoudergezin kan komen in verband met besmettingsgevaar voor de andere kinderen.

Bij onderstaande ziekten kan het kind niet naar het gastoudergezin komen:

PROTOCOL Ziekte, medicijnen en ongevallen GASTOUDEROPVANG 't KASTEEL

- Krentenbaard/kinderzeer tenzij een adequate behandeling is gestart en de plek goed afgedekt kan worden met steriel gaas en/of kleding en/of de blaasjes zijn ingedroogd;
- Hoofdluis tenzij er een adequate behandeling is opgestart (indien een broertje of zusje hoofdluis heeft, wordt van de vraagouders verlangd dat zij daarvan de gastouder op de hoogte brengt);
- Loopoor/Ontstoken oog, tenzij er een adequate behandeling is opgestart en goede hygiëne richtlijnen in acht worden genomen;
- Waterpokken, totdat alle blaasjes zijn ingedroogd. Dit standpunt is ingenomen in verband met persoonlijke verzorging van de kinderen en het feit dat kinderen vaak toch aan de open plekjes zitten;
- Bof
- Ernstige diarree
- Veelvuldig braken
- Kinkhoest
- Mazelen
- Rode hond
- Roodvonk
- RS virus
- Hersenvliesontsteking
- Geelzucht
- Andere besmettelijke ziekten waarvan aanneembaar is dat ze risico's opleveren voor anderen, kinderen, zwangeren of volwassenen.

Preventie besmetting door gastouders

Om besmetting binnen het gastouder gezin te voorkomen, worden de volgende maatregelen genomen bij ziekte:

- Kinderen met een besmettelijke ziekte worden niet bij het gastoudergezin toegelaten;
- Indien een kind ziek wordt tijdens de opvang bij de gastouder worden door de gastouder de symptomen, temperatuur de datum en het tijdstip genoteerd. Vervolgens worden de vraagouders op de hoogte gebracht en verzocht om hun kind op te (laten) halen. Bij twijfel over het ziektebeeld/symptomen kan er contact opgenomen worden met de huisarts van het kind.
- Alle handelingen worden verricht met inachtneming van regels met betrekking tot hygiëne (zie hygiëne protocol)

Handelingswijze zieke kinderen voor gastouders

- Zorg dat je van ieder kind een persoonlijke map hebt met gegevens van het kind, die zo goed mogelijk is ingevuld, zodat je weet waar je de vraagouders kunt bereiken of wie je kunt bellen indien zij niet bereikbaar zijn. Houd de map van het kind actueel;
- Als er binnen je gastoudergezin sprake is van een infectieziekte zorg er dan voor dat de vraagouders daarvan op de hoogte zijn (bijvoorbeeld door het mondeling en schriftelijk mee te delen of door een poster op de deur);
- Zodra je signalen hebt dat een kind ziek is of zich ziek voelt, feitelijke constatering doen op de grond van:
 - Gedrag
 - Lichamelijke kenmerken, meet de lichaamstemperatuur regelmatig
 - Check vervolgens ook de persoonlijke map van het kind op specifieke informatie ten aanzien van medicijnen, extra risico's e.d.
- Bij twijfel altijd een derde te consulteren voor een second opinion
- Noteer ziekte of ziek worden in het overdracht schrift voor de vraagouders. Noteer de symptomen, de temperatuur, de datum en het tijdstip.

PROTOCOL Ziekte, medicijnen en ongevallen GASTOUDEROPVANG 't KASTEEL

- Breng vraagouders tijdig op de hoogte dat het kind ziek is. Probeer hen te bereiken, probeer hen feitelijk mee te delen wat je hebt geconstateerd. Een richtlijn om te beslissen om de vraagouders te bellen kan zijn:
 - Gedrag
 - Lichamelijke kenmerken
 - Andere signalen
 - Lichaamstemperatuur hoger dan 38,5 graden
 - Als een ziekte er ernstig uitziet of er direct medische hulp nodig is, bel dan de huisarts

Als er sprake is van een ongewoon aantal zieke kinderen met diarree, geelzucht, huidaandoeningen of andere ernstige aandoeningen van vermoedelijk infectieuze aard, of als je vermoedt dat dit het geval is, meld dit dan bij de GGD. Meld hierbij:

- De ziekte situatie;
- Of de betreffende kinderen ook nog naar een andere opvanglocatie gaan of familie bij andere opvanglocaties hebt zitten;
- Wanneer de GGD naar namen vraagt, eerst contact opnemen met de vraagouders.

Medicijngebruik door kinderen bij de gastouder

Medicijntoediening gebeurt alleen in overleg met vraagouders. Voor zowel generieke medicatie (als paracetamol, homeopathische middelen en zelfhulpmiddelen) als specifieke medicatie, die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden (denk aan antibiotica, astmapompje e.d.) dient het toestemmingsformulier voor medicijngebruik te zijn getekend door de vraagouders, waarin zij de gastouders toestemming geven de medicatie aan het kind te verstrekking. In het toestemmingsformulier wordt schriftelijk vast gelegd om welke medicijn(en) het gaat, hoe vaak en in welke hoeveelheid de medicatie moet worden toegediend en op welke wijze. Ook dient de bijsluiters en de originele verpakking te worden afgegeven.

Er worden geen voorbehouden handelingen verricht door de gastouders (bijvoorbeeld injecties geven). Tenzij het in het kader van het ziekte proces van belang is dan moeten er vooraf duidelijke instructies hebben plaatsgevonden, bij voorkeur door de behandelend arts.

Wanneer kinderen nieuwe medicatie, door de arts, voorgeschreven krijgen, dient het de eerste 24-uur thuis te worden gehouden, vanwege eventuele reacties op deze nieuwe medicatie.

Medicijngebruik thuis bij de vraagouder.

In de situatie dat het kind (dagelijks) thuis medicatie toegediend krijgt, en niet bij de opvang, verwachten wij dat de ouder de gastouder hierover informeert, en een eventueel noodplan overhandigt en bespreekt met de gastouder. In het geval van een noodsituatie kan de gastouder adequaat handelen, en derden informeren over de eventuele aandoening, toegediende (dosering) van de medicatie en de naam van de specialist.

Wij verwachten ook van vraagouders, dat wanneer de situatie wijzigt, dit wordt doorgegeven aan de gastouder.

Paracetamol bij de gastouder

Paracetamol wordt veel gebruikt bij kleine kinderen. Er wordt door de gastouder alleen paracetamol op voorschrift van een (huis)arts toegediend. Koorts heeft altijd een oorzaak, die vaak niet direct aan te tonen

PROTOCOL Ziekte, medicijnen en ongevallen GASTOUDEROPVANG 't KASTEEL

is. Omdat de gastouder aansprakelijk is voor het kind gedurende het verblijf, wordt er geen paracetamol toegediend. In de situatie dat het kind ernstig ziek wordt en de koorts is onderdrukt met paracetamol, dan kan de gastouder aansprakelijk worden gesteld. Om dit te voorkomen, wordt paracetamol alleen op doktersvoorschrift gegeven.

Indien vraagouders 's ochtends thuis een kind paracetamol geven, ligt de verantwoording daarvoor bij de ouder(s), ook wanneer de paracetamol is uitgewerkt. Wanneer de paracetamol is uitgewerkt, kan de koorts weer snel oplopen en dient het kind te worden opgehaald. Vraagouders dienen gastouders altijd te informeren, wanneer het kind thuis een paracetamol toegediend heeft gekregen, voorafgaand aan de gastouderopvang.

Het is ouder(s) niet toegestaan om gedurende de dag bij de gastouder zelf het kind paracetamol te geven, om zodoende het kind bij de gastouder te kunnen laten.

Bijzondere medicatie bij de gastouder

Voor preventief medicijngebruik (bijvoorbeeld de epipen) moeten vraagouders vooraf een medicijnverklaring invullen en de betreffende medicijnen inleveren bij de gastouder. Ook dient de bijsluiters en de originele verpakking te worden afgegeven.

Vraagouders dragen zelf de verantwoordelijkheid voor het in de gaten houden van de houdbaarheid van het medicijn.

Enkele praktische adviezen voor gastouder

- Neem het medicijn alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het betreffende kind;
- Lees goed de bijsluiters zodat je op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen van het medicijn;
- Noteer, per keer, op een aftekenlijst dat je het medicijn hebt gegeven aan het betreffende kind. Noteer de hoeveelheid, het tijdstip en de datum;
- Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed reageert op een medicijn of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. Bel bij ernstige situaties direct 112. Zorg in alle gevallen dat je alle relevante gegevens bij de hand hebt zoals:
 - Naam, geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van het kind, het medicijn dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont (eventueel welke fout is gemaakt)

Ongevallen

- Doe geen dingen, die het slachtoffer meer schade kunnen toebrengen;
- Laat het slachtoffer nooit alleen;
- Als de situatie het toelaat, haal andere kinderen weg bij het slachtoffer;
- Neem gegevens van het slachtoffer mee naar het ziekenhuis. Zorg dat de gegevens van de kinderen altijd bij de hand liggen;
- Laat ten allen tijden iemand meegaan naar het ziekenhuis;
- Bericht de vraagouders zorgvuldig en maak hier een notitie van. Notitie bevat: tijdstip overleg, korte inhoud van het gesprek en eventueel genomen besluiten;
- Na afloop: maak de situatie bespreekbaar met de overige aanwezigen. Registreer het ongeval en maak hierbij gebruik van het ongevallen formulier.

PROTOCOL Ziekte, medicijnen en ongevallen GASTOUDEROPVANG 't KASTEEL

Handelswijze bij ongevallen:

- Raak niet in paniek en straal rust uit naar de kinderen;
- Probeer een goede inschatting te maken van de toestand waarin het slachtoffer verkeert;
- Bel 112 als het slachtoffer per ambulance naar het ziekenhuis moet;
- Licht vraagouders in.

Tekenbeten

- Kinderen worden bij het spelen in hoog gras/struiken gecontroleerd op teken;
- Teken worden zo snel mogelijk verwijderd met een tekenpincet;
- Na verwijderen van de teek wordt het wondje direct gedesinfecteerd;
- De plek, datum en de tijd van de tekenbeet worden altijd genoteerd. Vraagouders worden hiervan ook op de hoogte gesteld.